

door J.B. DREESEN

Haast twee eeuwen geleden werd in ons land een leger op de been gebracht dat voor het eerst de benaming "nationaal" verdiende.

Jozef II kreeg, vanwege zijn vernieuwingspolitiek, meer en meer te kampen met het verzet van zijn onderdanen. Hierbij waren de onlusten van 1787 een eerste ernstige waarschuwing die echter vanaf 1789 in een stroomversnelling terecht kwam.

"De republiek der Verenigde Nederlandse Staten" improviseerde de lichte troepen. Duizende vrijwilligers stroomden toe. Het mangelde hen niet aan moed, enthousiasme en offervaardigheid maar spijtig genoeg ontbrak hen ondervinding, afdoende bewapening, tucht en krijgsbeleid. Het patriottenleger kwam er echter en maakte zich klaar om aan te vallen.

Een oud-officier van het Oostenrijkse leger, Jean André VANDER MERCH - afkomstig uit Menen en die uit het Oostenrijks leger ontslag had genomen omdat hij de verhoopde graad van generaal niet verkregen had - werd opperbevelhebber van dit leger met de graad van luitenant-generaal.

Dit patriottenleger leverde slag in de Kempen en bezette op 25 oktober 1787 Turnhout. In november van hetzelfde jaar trokken ze naar Vlaanderen, bezetten op 7 november Sint Niklaas en Lokeren en bevrijdden op 12 november Gent. Op 17 november capituleerde het garnizoen van Brugge en werd ook Oostende bezet. De Oostenrijkse commandant van Oostende, generaal de RINSMAL trachtte nog in contact te komen met het Brugse garnizoen, om de Oostenrijkse weerstand tegen de rebellen te organiseren, maar dat mislukte hem. Hij geraakte met zijn troepen op de dool, geraakte in geen enkele Westvlaamse stad meer binnen en trok ten lange laatste naar Frankrijk waar hij de wapens neerlegde. Dit was het roemloos einde van het Oostenrijks-Oostendse garnizoen.

Over de afloop van deze opstand en het kortstondig bestaan van de "Republiek der Verenigde Nederlandse Staten" spreken onze geschiedenisboeken. Waar echter weinig over geschreven werd en bekend is gebleven is over het Oostendse aandeel in deze "bevrijdingsoorlog".

Het enige dat ik tot nog toe vond is een trommel van de Oostendse vrijwilligers uit die periode.

De trommel is een cilinder in hout van 41 cm hoogte en dezelfde diameter, beschilderd met witte en bruine wolvetanden. Boven en onderaan is de trommel voorzien van een zwart, geel, rood getande houten band. Het instrument behoort tot de verzameling van het Koninklijk Legermuseum te Brussel.

Daar we volgend jaar de 200ste verjaring van dit gebeuren herdenken loont het de moeite over dit onderwerp wat zoekwerk te ondernemen. Wie doet mee ?

B E Z O E K O N S H E E M M U S E U M

Open iedere zaterdag van 10u tot 12u
15u tot 17u

HET IS EVENEENS GEOPEND OP DEZELFDE UREN VAN 2 APRIL TOT EN MET
17 APRIL UITGENOMEN OP 5 EN 12 APRIL